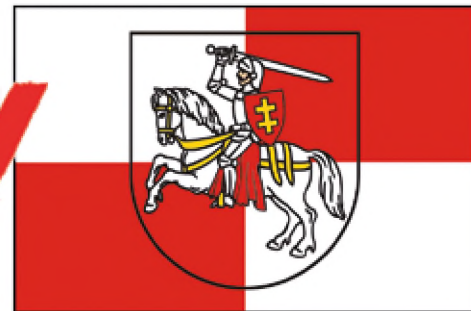

TYGODNIK WILEŃSZCZYZNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

- Radni frakcji AWPL-ZChR rejonu wileńskiego wspierają rolników, którzy ponieśli straty **str. 2**
- W Wilnie powstanie „Akropolis Vingis” **str. 3**
- Prognozy: od września średnia pensja nauczycieli wyniesie 2871 euro **str. 1**
- Odnowiona biblioteka otwiera swoje podwoje w Białej Wace **str. 4**

Rota

- Jubileusz 35-lecia zespołu folklorystycznego „Sużanianka” **str. 1**
- Kościół św. Antoniego z Padwy w Jęczmieniskach obchodził 100-lecie konsekracji **str. 1**

PRENUMERATA 2024

Do 19 września trwa prenumerata na październik 2024 roku.

Za 1,93 euro – miesięcznie za 23,12 euro – rocznie (indeks 0233); dla emerytów i osób niepełnosprawnych – 1,85 euro – miesięcznie za 22,18 euro – rocznie. (indeks 0322)

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Dożynki „Podwileński kosz obfitości” w Płocieniskach

Rodzinne spotkanie rodaków

FOT. WIKTOR IUSIEL

Tradycje dożynkowe są mocno zakorzenione na Wileńszczyźnie. Można się było o tym przekonać w sobotę na hucznym święcie „Podwileński kosz obfitości” w Płocieniskach. Był i koncert, i zagrody dożynkowe, i zabawy dla dzieci, i smakołyki wiejskich gospodyń, i podziękowania dla miejscowych rolników. Na wesołą imprezę dożynkową zaprosił Wileński Rejonowy Oddział Związku Polaków na Litwie wraz z kołami ZPL w Zujunach, Ciechanowiskach, Rzeszy, Orzelówce, Płocieniskach, Awżeniach, Pikieliskach i Suderwie.

(Dokończenie na str. 5)

Podczas słynnego odpustu w Szydłowie – Msza święta w języku polskim

Na słynnym wrześniowym odpuscie w Szydłowie (lit. Šiluva) już po raz trzeci z rzędu zostanie odprawiona Msza św. w języku polskim.

(Dokończenie na str. 3)

FOT. MARLENA PASZKOWSKA

Grill Lato w Małych Solecznikach

Przedsięwzięcie na każdy gust

FOT. SALCINKALLT

Ktoś kuchi, ktoś śpiewa, ktoś maluje, ktoś po prostu z przykniętymi oczyma zażywa kąpieli słonecznych w wygodnym fotelu. Mniej więcej tak w sobotę, 31 sierpnia br., wyglądało terytorium przy Centrum Sportu i Rekreacji im. W. Kozakiewicza w Małych Solecznikach. W tym dniu po raz czwarty miała tu miejsce impreza pt. „Lato Grill” – świetna okazja do spędzenia czasu aktywnie, pasywnie – kto jak woli.

(Dokończenie na str. 4)

Radni frakcji AWPL-ZChR rejonu wileńskiego wspierają rolników, którzy ponieśli straty

Radni frakcji AWPL-ZChR rejonu wileńskiego zwrócili się do mera i dyrektora Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego w sprawie oszacowania strat poniesionych przez rolników w wyniku wichury, która przeszła nad Litwą pod koniec lipca i wyrządziła wiele szkód dla mieszkańców całego kraju.

W wyniku klęski żywiołowej ponad 160 tys. odbiorców na całej Litwie pozostało bez prądu. Rejon wileński nie był wyjątkiem. Z powodu poniesionych szkód Samorząd ogłosił stan wyjątkowy w rejonie wileńskim. W wyniku wichury wyrwane zostały drzewa z korzeniami, mienie pozostawione na podwórkach i w gospodarstwach uległo zniszczeniu. Szczególnie duże szkody rolnicy ponieśli w swoich uprawach i z powodu awarii sieci elektrycznych, co spowodowało brak prądu, możliwe uszkodziło produkcję, której nie mogli realizować i z tego powodu ponieśli straty. Jak poinformowało Stowarzyszenie

Rolników, w związku z zaistniałą sytuacją zarówno małe, jak i duże gospodarstwa hodowlane, uprawne i inne odczuły negatywne skutki w swoich gospodarstwach i ponieśli znaczące straty.

Frakcja potrzebuje do 15 września przeprowadzić analizę wyrządzonych szkód i ocenić ich zakres, a po przeprowadzonej analizie, w razie potrzeby – złożyć propozycję i plan działań w zakresie wsparcia, pomocy i kompensaty za poniesione szkody rolnikom.

Warto również nadmienić, że okresem nieprzychylnym dla rolnictwa z powodu posuchy lub nadmiernych opadów deszczu były również lata 2018, 2019 oraz 2023. Rada Samorządu

Rejonu Wileńskiego z inicjatywy wieloletniej mer i obecnie radnej Marii Reksć przyjęła decyzje o zwolnieniu i zmniejszeniu od podatków rolników. Taka praktyka poskazała, że te decyzje są słuszne i zmniejszyły rolnikom poniesione straty z powodu nieprzychylnych zjawisk pogodowych.

Rejon wileński ma głębokie tradycje rolnicze i zrównoważony rozwój rolnictwa. Radni frakcji AWPL-ZChR zawsze wspierali i nadal będą wspierać i dbać o rolników, propagować rolnictwo, starać się zachować najlepsze tradycje gospodarowania i zrównoważonego rozwoju rolnictwa.

Inf. wl.

Kolejne dwie gminy rejonu wileńskiego będą miały własne herby

Na swym posiedzeniu Rada Samorządu Rejonu Wileńskiego zatwierdziła projekty wzorców herbu, flagi heraldycznej i pieczęci dwóch gmin – Mariampola i Rukojń.

Główny element herbu Mariampola – srebrna litera M na niebieskim tle symbolizuje pierwszą literę nazwy miejscowości i monogram Najświętszej Maryi Panny. Srebrna lilia symbolizuje pielęgnowane przez mieszkańców zagrody.

Czarna falista wstęga jest symbolem przepływającej przez Mariampol rzeki Juodė.

Herb gminy Rukojnie przedstawia złoty słup, symbolizują-

cy dawny trakt miński, przy którym położona jest wieś Rukojnie, oraz falista srebrna wstęga jako symbol rzeki, płynącej przez wieś.

Projekty herbów stworzył malarz Rolandas Rimkūnas.

Heraldyka Mariampola i Rukojń będzie musiała jeszcze zostać zatwierdzona przez Litewską Komisję Heraldyczną, a później zaaprobowana przez prezydenta Litwy.

Na podst. vrsa.lt

W niektórych częściach Wilna kara za dokarmianie ptaków wynosie do 230 euro

Miłośnicy przyrody chcą pomóc ptakom często je dokarmiają nie wiedząc, że może to skutkować wysoką karą. Przykładowo dworzec autobusowy w Wilnie ostrzega, że za niewłaściwe dokarmianie ptaków grozi kara od 50 do 230 euro.

Zdaniem ornitologów właściwym momentem na dokarmianie ptaków są pierwsze przymrozki – kiedy warunki do samodzielnego poszukiwania pożywienia są trudniejsze i ptaki przylatują z lasów do miast.

Nie ma potrzeby dokarmiania ptaków latem oraz we wrześniu i październiku, kiedy ptaki mogą same zapewnić sobie pożywienie.

Według Gabrieliusa Gubrin-

skasa, przedstawiciela władz miejskich Wilna, odpowiedzialność za dokarmianie dzikiego ptactwa na terenie miasta prze-

widuje także art. 346 Kodeksu Wykroczeń Administracyjnych. Kara może wynieść od 30 do 230 euro, jednak po ocenie wszystkich okoliczności, może być zastosowane słowne upomnienie.

Zgodnie z zasadami utrzymywania zwierząt na terenie Samorządu Miasta Wilna, dzikie ptaki niewodne można dokarmiać wyłącznie zimą, z wyjątkiem gołębi. Ptactwo powinno się także dokarmiać w specjalnie wyznaczonych miejscach tj. w przeznaczonych do tego celu karmnikach.

Na podst. tv3.lt

Posłowie na nadzwyczajnym posiedzeniu

3 września zwołane zostało nadzwyczajne posiedzenie Sejmu. Na posiedzeniu zapadła decyzja w sprawie zatwierdzenia kandydatury Andriusa Kubiliusa na unijnego komisarza.

Sejm podjął też ostateczne decyzje w sprawie państwowych regulacji produkcji wytwarzanych przez rolników tradycyjnych napojów alkoholowych oraz domowych napojów alkoholowych, a także w sprawie zakazu od 1 listopada 2024 roku hodowli, sprzedaży lub innego przekazywania, wystawiania zwierząt, które zostały poddane zabiegom weterynaryjnym w celu zmiany wyglądu lub funkcji fizjologicznych zwierząt.

Minister ochrony kraju Laurynas Kasčiūnas przedstawił propozycję, aby nie podlegały opodatkowaniu podatkiem od wartości dodanej otrzymywane od partnerów zagranicznych wsparcie w postaci broni, amunicji i innego sprzętu o przeznaczeniu wojskowym, a także usługi (szkolenia) z tym związane.

Minister ochrony socjalnej i pracy Vytautas Šilinskas przedstawił projekt ustawy w sprawie jednorazowych odszkodowań dla osób, które w czasie likwidacji skutków awarii w elektrowni jądrowej w Czarnobylu doznały uszczerbku na zdrowiu, członków ich rodzin, a także osób wywiezionych na prace przymusowe w czasie II wojny światowej oraz okupacji, którzy przebywali w gettach, więzieniach i innych miejscach pozbawienia wolności.

Jesienna sesja parlamentarna rozpocznie się 10 września.

Ma powstać Biuro Zdrowia Publicznego Rejonu Wileńskiego

Na piątkowym (30 sierpnia) posiedzeniu Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego wicemer rejonu wileńskiego Edyta Tamošiūnaitė, odpowiedzialna za sektor zdrowia, przedstawiła plany utworzenia od 1 października tego roku Biura Zdrowia Publicznego Rejonu Wileńskiego.

Obecnie zdrowiem publicznym zajmuje się w rejonie wileńskim Biuro Zdrowia Publicznego Miasta Wilna.

Jak podkreśla wicemer Tamošiūnaitė, Biuro Zdrowia Publicznego Rejonu Wileńskiego będzie zajmować się zmacnianiem zdrowia publicznego, organizować różnorodne działania prewencyjne, wykłady o zdrowiu, zajęcia z aktywności fizycznej, szkolenia, a także prowadzić nadzór nad zdrowiem społeczności i monitoring zagrożeń zdrowotnych.

Samorząd będzie musiał przeznaczyć środki na wynagrodzenie kierownika tymczasowego, pokryć koszty utworzenia nowej instytucji budżetowej, opłacić koszty wynajmu pomieszczeń, opłacić rejestrację domeny internetowej oraz stworzenie strony internetowej. Według szacunków, 3-miesięczne wydatki wyniosą około 50 tys. euro, co zaplanowano w budżecie Samorządu Rejonu Wileńskiego na rok 2024.

Końcowe głosowanie w sprawie utworzenia Biura Zdrowia Publicznego Rejonu Wileńskiego odbędzie się na kolejnym posiedzeniu Rady.

Płaca minimalna wyższa o 12 proc. w 2025 roku

Rząd zgodził się na podwyższenie od 1 stycznia 2025 roku minimalnego wynagrodzenia (MMA) o 12 proc. – do 1038 euro.

Obecnie płaca minimalna na Litwie wynosi 924 euro i stanowi 43 proc. przeciętnego wynagrodzenia brutto (708 euro „na rękę” i stanowi około 53 proc. przeciętnego wynagrodzenia netto).

Chociaż w 2023 r Rada trójstronna uzgodniła, o ile powinno wzrosnąć MMA, w tym roku nie udało się tego zrobić, ale uzgodniono, że MMA powinno wzrosnąć. Przedstawiciele pracowników zaproponowali podniesienie MMA do 1070 euro, pracodawcy poparli propozycję Banku Litwy stopniowego zwiększania MMA, aby od 2025 roku podnieść płacę minimalną o 10 proc. lub do 1016 euro. Stanowiskiem rządu było poszukiwanie konsensusu pomiędzy pracodawcami a związkami zawodowymi.

Minimalne wynagrodzenie otrzymuje w kraju około 250 tysięcy pracowników.

Na podst. madeinvilnius.lt

TYGODNIK
WILEŃSZCZYNY

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotosowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvėnos 5,
Sužany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze
środków Kancelarii Prezesa
Rady Ministrów w ramach
konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Podczas słynnego odpustu w Szydłowie – Msza święta w języku polskim

(Dokończenie ze str. 1)

Sanktuarium w Szydłowie (rejon rosieński) słynie z objawienia Najświętszej Maryi Panny. Każdego roku tysiące wiernych z Litwy i zagranicy przyjeżdża tu na wrześniowy odpust. W 1993 roku papież Jan Paweł II odwiedził Szydłów w czasie swojej wizyty na Litwie.

W tym roku odpust ku czci Narodzenia Najświętszej Maryi Panny odbędzie się w Szydłowie w dniach 6-15 września.

W sobotę, 14 września o godz. 16.00 odprawiona zostanie Msza św. w języku polskim.

Tegoroczne hasło – „Bo Słowo Boże jest żywe i skuteczne” – zostało zaczerpnięte z Listu do Hebrajczyków.

Msza św. w języku polskim na odpuscie w Szydłowie po raz pierwszy została odprawiona w 2022 roku. Zaproszenie do udziału w odpuscie skierowano do społeczności polskiej na Litwie, w Polsce i innych krajach, promując Szydłowo jako centrum pielgrzymkowe.

W celebrowanej Mszy św. w języku polskim uczestniczyły i modliły się o harmonijne współistnienie narodów wspólnoty parafialne i placówki oświatowe z całej Wileńszczyzny. Z rejonu wileńskiego przyjechało około 1,5 tys. osób, w tym posłanka na Sejm z ramienia AWPL-ZChR Rita Tamašunienė, wieloletnia mer rejonu wileńskiego Maria Reksć.

W Wilnie powstanie „Akropolis Vingis” Samorząd zezwolił na budowę

Stoleczny samorząd wydał pozwolenie na budowę ogromnego wielofunkcyjnego kompleksu „Akropolis Vingis”.

W dawnej strefie przemysłowej – na terenie funkcjonującego do 2000 roku zakładu „Velga” – powstanie całe miasteczko z lokalami administracyjnymi, kulturalnymi, handlowymi i hotelami. Łączna powierzchnia pomieszczeń wyniesie 306 tys. metrów kwadratowych. Pod ziemią ulokuje się parking o powierzchni 114 tys. metrów kwadratowych.

Kompleks handlowy zlokalizowany będzie na 14-hektarowej działce przy ul. Geležinio Vilko 2. Budynek fabryczny zostały już zburzone, a teren uprzątnięty z gruzów, usunięto także skażoną ziemię.

Na mniejszej części działki (3,7 ha), położonej nad Wilią, fir-

ma deweloperska „Galio Group” buduje kwartał zabudowy mieszkaniowej „reVingis”. Natomiast na większej części działki (10,3 ha) zaprojektowano centrum handlowo-rozrywkowe „Akropolis Vingis”.

Na terenie projektowane jest centrum kinowe (we wschodniej części działki na rogu ulic Geležinio Vilko i M. K. Čiurlionio); centrum konferencyjne (w pół-

nocnej części działki w pobliżu Parku Zakret; sala koncertowa (w zachodniej części działki); strefa „placu rzeczno” w południowo-zachodniej części działki; hala targowa („Foodcourt”) na skraju Parku Zakret.

Oczekuje się, że po realizacji projektu na terenie kwartału powstanie około 8 tys. nowych miejsc pracy.

Na podst. vilnius.lt

Osoby w wieku 50-55 lat będą mogły bezpłatnie zaszczepić się przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu

Od 1 września weszła w życie nowa procedura szczepień przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu. Narodowe Centrum Zdrowia Publicznego (NVSC) podaje, że osoby w wieku 50-55 lat będą mogły bezpłatnie zaszczepić się przeciwko tej chorobie.

Zgodnie z nową procedurą osoby te będą mogły bezpłatnie otrzymać również dawki przypominające szczepionki.

Zdaniem NVSC grupa wiekowa, w której można się zaszczepić bezpłatnie, nie została wybrana

przypadkowo. Osoby w tej grupie są obciążone najwyższym ryzykiem rozwoju ciężkiej postaci

choroby i wystąpienia długotrwałych skutków ubocznych.

Według danych NVSC od

stycznia do lipca br. przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu zaszczepiono 72 127 dzieci i 240 779 dorosłych, w zeszłym roku w tym samym okresie zaszczepiono mniej dzieci – 69 827, a więcej dorosłych – 246 972.

W tym roku na Litwie zdiagnozowano 453 przypadki kleszczowego zapalenia mózgu, z czego 6 zakończyło się śmiercią. W tym samym okresie w 2023 r. odnotowano 198 zachorowań, z czego jedno zakończyło się śmiercią – podaje NVSC.

Na podst. ELTA

Służbę w armii litewskiej rozpoczyna 350 ochotników

W poniedziałek, 2 września, służbę w brygadzie piechoty „Żelazny Wilk” rozpoczęło 350 ochotników. Ponad 80 procent z prawie 350 poborowych, którzy w poniedziałek rozpoczęli służbę nie znalazło się na liście poborowej, a pozostali młodzi żołnierze zostali ujęci na liście poborowej, ale skorzystali z prawa do służby na zasadzie pierwszeństwa.

Większość przyszłych żołnie-

rzy batalionu piechoty pochodzi z rejonu wileńskiego i kowieńskiego.

Na podst. ELTA

W rejonie wileńskim planuje się nadal subsydiować część kosztów ogrzewania

Frakcja AWPL-ZChR Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego proponuje w dalszym ciągu subsydiować część kosztów ogrzewania dostarczanego centralnie w sezonie grzewczym 2024-2025 dla mieszkańców rejonu wileńskiego.

Według proponowanej decyzji mieszkańcy za ogrzewanie nie będą płacili więcej niż średnia krajowa, która jest ustalona przez Państwową Radę Regulacji Energetyki. Różnica tej ceny będzie pokryta z budżetu samorządu. Planuje się, że na subsydie będzie przeznaczane około 1 mln euro.

Suma stanowiąca subsydie dla mieszkańców rejonu wileńskiego za ogrzewanie będzie się zmieniać co miesiąc w zależności od średniej ceny ciepła w kraju.

Projekt decyzji przed zatwierdzeniem będzie jeszcze przedstawiony i przedyskutowany na komitecie Ekonomii i Finansów i komitecie ds. Wsi, Gospodarki Lokalnej i Planowania Terytorium.

Waldemar Urban, starosta frakcji AWPL-ZChR, największej frakcji Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego powiedział: „Samorząd reaguje na wzrost cen energii cieplnej, w tym na zaniepokojenie naszych mieszkańców gwałtownym wzrostem rachunków za ogrzewanie. Jednocześnie nie zostawiamy mieszkańców borykać się z tym problemem i nadal będziemy dokładać wszelkich starań, aby koszty dla mieszkańców rejonu były jak najmniejsze”.

Fot. vrsa.lt

Powrót do szkoły. Naukę rozpoczęło ponad 360 tys. uczniów

2 września na Litwie rozpoczął się nowy rok szkolny i akademicki. W placówkach oświatowych naukę rozpoczęło około pół miliona uczniów i studentów.

Według danych Ministerstwa Oświaty, Nauki i Sportu, do szkół ogólnokształcących przyszło prawie 362 tys. uczniów, w tym ponad 30 tys. – to pierwszoklasiści. Liczba uczniów klas pierwszych jest w tym roku szkolnym o prawie tysiąc mniejsza niż w roku ubiegłym.

Liczba uczniów w szkołach zawodowych będzie podobna jak w roku ubiegłym i wyniesie prawie 34 tys.

Według resortu oświaty, liczba studentów w tym roku jest podobna jak rok temu – ponad 100 tys.

Fot. Wiktor Jusiel

Prognozy: od września średnia pensja nauczycieli wyniesie 2871 euro

Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu (ŠMSM), które podjęło decyzję o podwyżce wynagrodzeń nauczycieli, przewiduje, że od września średnia pensja nauczyciela wyniesie około 1737 euro na rękę, czyli 2871 euro brutto.

W połowie sierpnia rząd, biorąc pod uwagę prognozy, że przeciętne wynagrodzenie w kraju będzie rosło szybciej niż planowano, zdecydował się od września br. podnieść płace nauczycieli o 15,5 procent, zamiast planowanych 10 procent.

Porozumienie partii politycznych w sprawie edukacji na Litwie przewiduje, że do końca 2024 roku średnie wynagrodzenie pedagogów wyniesie 130 procent średniej krajowej płacy. Od stycznia pensje nauczycieli wzrosły już o 10 procent.

Na podst. ELTA

NOWINY Znad Solczy

Odnowiona biblioteka otwiera swoje podwoje w Białej Wace

Placówka ważna dla społeczności

W piątek, 30 sierpnia br., odbyło się symboliczne otwarcie odnowionych pomieszczeń biblioteki w Białej Wace. Uroczystość zainaugurowała gospodarz obiektu, st. bibliotekarka Krystyna Szatrowska, która powitała przybyłych gości i pracowników. Podziękowała również władzom rejonu i pracownikom za ogromne zaangażowanie w realizację inwestycji.

W uroczystości wzięli udział mer rejonu sołecznickiego Zdzisław Palewicz, starosta gminy białowackiej Gienadij Baranowicz, radne samorządu rejonu sołecznickiego Krystyna Sławińska i Lilia Wierszycka, dyrektorka Biblioteki Publicznej w Sołecznikach Olga Mażejko oraz społeczność miasteczka.

Uczestniczący w uroczystości mer rejonu sołecznickiego Zdzisław Palewicz nie krył zadowolenia z otwarcia zmodernizowanej biblioteki. Wyraził też nadzieję, że biblioteka w nowoczesnej szacie będzie pozyskiwała coraz większą liczbę czytelników.

– Dla mnie, jako mera, nie ma rzeczy ważnych i nieważnych, jeżeli sprawy dotyczą ludzi. Dla kogoś biblioteka możliwe nie jest obiektem strategicznym, jednak uważam, że jest ona bardzo ważną placówką dla społeczności. Dlatego w rejonie sołecznickim staramy się nie zamykać bibliotek. Życie się zmienia, dlatego należy sprostać oczekiwaniom ludzi w taki sposób, aby biblioteka była nowoczesna – z odpowiednim sprzętem, meblami, najnowszymi pozycjami książkowymi. Ale jeszcze ważniejsze jest, aby tu przychodzili ludzie, żeby obiekt nie stał się muzeum książki. Dołożyliśmy starań, aby biblioteka była przytulna i estetycznie wyglądała, a wam życzę aktywnie z niej korzystać – powiedział mer Zdzisław Palewicz.

Do życzeń mera dołączyła się również starosta Gienadij Baranowicz, który podkreślił, że biblioteka jest jednym z kilku odnawiających się obiektów w gminie. – Widzimy jak pozytywnie zmienia się Biała Waka. Aktualnie mamy pewne nieudogodnienia, związane z budową drogi, ale już niedługo będziemy mogli jeździć po nowoczesnej szerokiej nawierzchni. Takie zmiany bardzo cieszą – mówił starosta.

Dobrej pracy w placów-

ce swoim pracowniczkom życzyła dyrektorka Olga Mażejko, a najmłodsi mieszkańcy Białej Waki zaprezentowali zebranym cudowny krótki koncert.

Remont biblioteki został sfinansowany ze środków budżetu samorządu rejonu sołecznickiego i stanowi 6300 euro. Do wyremontowanych pomieszczeń pięknie się wpisały nowe meble. Na ten cel zostało przeznaczonych 17920 euro.

Z odnowionej, estetycznej i przestronnej biblioteki mogą cieszyć się i pracownicy, i czytelnicy. Placówka dysponuje księgozbiorem 11430 książek, jest w pełni skomputeryzowana. Zaprasza czytelników w dni powszednie od godz. 9.00 do 18.00.

Stronę przygotował **Andrzej Kolosowski**

Przedsięwzięcie na każdy gust

(Dokończenie ze str. 1)

Tak czy inaczej oferta atrakcji została jak najbardziej zróżnicowana i dostosowana do potrzeb i zainteresowań każdej grupy wiekowej uczestników. Impreza przeplotła rozrywkę, edukację, sport i kuchnię. Słowem – zaspokoila każdy gust! Rodzinne, plenero-

działalność Centrum Sportu i Rekreacji oraz zaprosili do aktywne-go korzystania z ofert placówki.

Jak i przystało na tego rodzaju imprezę, dookoła pachniało grillem. W tradycyjnym konkursie kulinarnym w tym roku wzięły udział cztery drużyny, które miały za zadanie przyrządzić dania

ków z Niemenczyna był ich ostatni przebojów „Fainas storas bičas”, który po dwóch tygodniach od ukazania się na YT zebrał ponad 50 tys. wyświetleń.

Tymczasem największą intrygą imprezy był konkurs na najsmaczniejszą potrawę. Co na ten raz przygotowali mistrzowie

we spotkanie otworzyła dyrektorka Centrum Julija Iwanowskaja, witając licznie zgromadzoną publiczność i życząc wszystkim dobrego spędzenia ostatniego dnia wakacji.

– To impreza, podczas której integrujemy społeczność lokalną, promujemy aktywny wypoczynek, ale przede wszystkim staramy się, aby każdy znalazł tu zajęcie dla siebie, odpoczął, wyluzował się, po prostu fajnie spędził czas. Przez szereg działań artystycznych zapewniamy mieszkańcom możliwość relaksu na świeżym powietrzu, dobrego spotkania i radosnej wspólnej zabawy, stwarzamy możliwość do rozwoju artystycznego i dzieciom, i osobom dorosłym – mówi dyrektorka Julija Iwanowskaja.

Wśród gości „Lata Grill” znaleźli się wicemer rejonu Waldemar Śliżewski, starosta gminy sołecznickiej Mirosław Niewierkiewicz, prezes rady Polonii Świata Jarosław Narkiewicz.

– W imieniu mera rejonu Zdzisława Palewicza pozdrawiam i życzę bycia razem i chęci podążania do przodu. Bycie razem tworzy wzajemne zaufanie, a z tego rodzi się wiele zorganizowanych działań. Dzisiaj czeka nas wspaniałe połączenie muzyki i twórczości, wspólnego doświadczenia. Życzę, aby dzisiejszy wieczór był treściwym zamknięciem lata – powiedział Śliżewski.

Do publiczności zwrócili się starosta Mirosław Niewierkiewicz i prezes rady Polonii Świata Jarosław Narkiewicz, którzy jednogłośnie podkreślili aktywną

z drobiu, wieprzowiny oraz danie szefa kuchni.

W tym czasie, kiedy przy improwizowanych piecach wrzało i parowało, na scenie było nie mniej gorąco za sprawą koncertujących zespołów. W wykonaniu jednego z najpopularniejszych przedstawicieli tradycyjnej kultury muzycznej Litwy – kapeli ludowej „Sutaras” – można było podziwiać unikalne polifoniczne melodie, muzykowanie na różnorodnych dawnych instrumentach ludowych oraz instrumentalne wersje pieśni. Swoją muzyką artyści w łatwy i prosty sposób przenieśli publiczność w świat tradycyjnych litewskich tańców i pieśni.

Zespół taneczny Todes to grupa młodych, pełnych werwy ludzi, w pełni oddanych swojej pasji. Dlatego ich występy to zawsze komplet dobrych emocji i pozytywnej energii.

Występ „The Chiao Band” był swoistym zaproszeniem dla słuchaczy, aby na nowo się przywitać, a nie pożegnać z muzyką dawną, retro, vintage, która jednocześnie jest włoską i gorącą, urozmaiconą kolorowymi elementami latynoskimi, cygańskimi i cyrkowymi. Absolutnie nie-realna i superautentyczna energia! W zależności od granego przez zespół kawalka można się i zrelaksować, i rozpuścić włosy do dobrego tańca!

Dawkę pozytywnej energii zapewnił występ dobrze znanych pseudochuliganów z zespołu „Black Biceps”, grających muzykę w klimatach folk, ska, trochę punk, trochę reggae. Wisienką na torcie koncertu młodych muzy-

kuchni? Czyj talent kulinarny został oceniony najwyżej? Oto zwycięzcy:

Danie z drobiu:

- 1 miejsce – Zombie (Sołeczники)
- 2 miejsce – Jašiūnų ruoniai (Jaszuny)
- 3 miejsce – TP Group (Sołeczники)

Danie z wieprzowiny:

- 1 miejsce – BBQ meistrai (Wilno)
 - 2 miejsce – TP Group
 - 3 miejsce – Jašiūnų ruoniai
- Danie szefa kuchni
- 1 miejsce – Jašiūnų ruoniai
 - 2 miejsce – Zombie
 - 3 miejsce – TP Group

Nagroda specjalna za najprzejazniejsze stoisko konkursu została przyznana drużynie Jašiūnų ruoniai.

Po ogłoszeniu wyników konkursu zabawa toczyła się na całego! Uczestnicy wydarzenia mogli wybrać zajęcia według własnego gustu: edukację Žalasis taškas pt. „Widzę, jak sortujesz!”, Jung folks z Jeleną zapraszali do stworzenia własnej mozaiki; Biblioteka w Małych Sołecznikach zachęcała do wypróbowania okularów wirtualnej rzeczywistości; Biuro Zdrowia Publicznego rejonu sołecznickiego jak zawsze zaskoczyło ciekawymi zajęciami – lucznictwo, różne zabawki drewniane; morsy z Jaszun zapraszali do wzięcia udziału w przygotowanych przez siebie konkursach z nagrodami, a wieczorem rozpoczęły się rozgrywki Nocnego Turnieju Koszykówki. Tańce, edukację, jedzenie – bal trwał do zmierzchu!

Rodzinne spotkanie rodaków

(Dokończenie ze str. 1)

„Drodzy rodacy i przyjaciele! Szanowni Państwo! Mam wielką przyjemność i zaszczyt wszystkich przywitać w imieniu Związku Polaków na Litwie, organizatora tej imprezy, wspólnie z kołami ZPL na dożynkach, które odbyły się tutaj po raz drugi. I na pewno będą się odbywały co roku. Te dożynki są bardzo potrzebne. Po pierwsze to jednoczenie ludzi. Po drugie to pielęgnowanie naszej tradycji i kultury. To również bardzo ważna sprawa – uhonorowanie rolników, bo właśnie oni nas wszystkich karmią, pracując ciężko na roli – witając zebranych powiedział Waldemar Tomaszewski, prezes Związku Polaków na Litwie, poseł do Parlamentu Europejskiego. – Naszym celem jest też łączenie ludzi dobrej woli, a jako że jesteśmy Związkiem Po-

lolejni prezes ZPL Michał Mackiewicz, radni. Imprezę poprowadziła Karolina Pietrusiewicz.

Wikariusz parafii św. Józefa w Zameczku, ksiądz Edward Rynkiewicz pobłogosławił wszystkich obecnych. Poświęcił również chleb i wszystkie zagrody dożynkowe.

Tradycje podwileńskiej wsi

„Dzisiejszy dzień to piękna okazja, aby spotkać się, pielęgnować tradycje naszej podwileńskiej wsi. Aby tutaj, na tym boisku byleż szkoły w Plocieniszkach nadal rozbrzmiewała polska mowa, polska piosenka” – powiedziała posłanka na Sejm Rita Tamašunienė. A nawiązując do nazwy dożynek w Plocieniszkach, podkreśliła, że „w tym koszu obfitości jest wszystko to, co

laków, sztandarową polską organizacją na Litwie, to mamy też za zadanie pielęgnowanie naszego języka ojczystego. Oprócz szkół powinna być przestrzeń publiczna, czyli takie imprezy, gdzie króluje język ojczysty”.

Zwrócił uwagę z wielką radością na to, że na dożynkach w Plocieniszkach język polski jest obecny nie tylko w mowie, ale i w napisach. Bo na stoiskach, przygotowanych przez mieszkańców aż 21 podwileńskich wsi, widniały dawne ich nazwy. Swoje zagrody miały zarówno miejscowości większe i znane: Ciechanowiszki, Zujuny, Bujwidziszki, Krawczuny, Suderwa, Pikieliszi, Rzesza, Gudele, Orzelówka, Ginejcziszki, Dworzyszcz, jak i te małe, niemal zapomniane: Propoly, Wierbiniszki, Pustałówka, Miedziakole, Kapliczniki, Plocieniszki, Białyny, Wylazy, Jurkiszi, Wabale. Jak podkreślił Tomaszewski, takie imprezy służą również temu, aby nie zapominać o dawnych, oryginalnych nazwach podwileńskich wsi.

Na święto do Plocieniszek przybyło wielu gości, m.in. posłanka z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na Litwie - Związku Chrześcijańskich Rodzin Rita Tamašunienė, wicemercer rejonu wileńskiego Edyta Tamošiūnaitė i Danuta Narbut, przewodniczący frakcji AWPL-ZChR w Radzie Samorządu Rejonu Wileńskiego Waldemar Urban, były poseł i wie-

dla nas najważniejsze – to nasze tradycje, wdzięczność dla Pana Boga za wszystkie otrzymane dary, nasz szacunek dla rolnika i gospodarza oraz nasza podwileńska gościnność”.

Jak jedna wielka rodzina

Obecna na dożynkach wicemercer rejonu wileńskiego Edyta Tamošiūnaitė zaznaczyła, że takie święta pokazują dobitnie, że Polacy na Wileńszczyźnie to jedna wielka rodzina. „Spotykamy się tutaj jak jedna duża rodzina, bo wszyscy znamy się między sobą. Spędzając ten czas razem, możemy dzielić się swoją serdecznością, gościnnością. Dzisiaj w to święto włożyliście wiele trudu, serca, kreatywności, aby dzielić się radością. Życzę, żeby nasza duża polska wileńska rodzina była zawsze zjednoczona, wesoła, żeby zawsze mogliśmy się wspierać nawzajem” – mówiła Tamošiūnaitė.

Wileńska gościnność

Przy zagrodach dożynkowych każdy mógł doświadczyć wileńskiej gościnności. Gospodynie i gospodarze stanęli na wysokości zadania, bo stoiska aż uginały się od różnego rodzaju smakołyków, lokalnych przysmaków i dań popisowych miejscowych gospodyń.

„Kiedy przybywam na podwileńskie dożynki, to pierwsze co robię, to odwiedzam stragany

i podziwiam twórczość naszych gospodyń, gospodarzy i rolników” – powiedziała wicemercer Danuta Narbut, dziękując im za ich ciężki trud na roli, „za szerokie pola, sady, ogrody, zasiane i zasażone po horyzont tym, co karmi nas przez cały rok”.

Siła polskiej wspólnoty

Wszystkich zebranych przywitał w imieniu frakcji AWPL-ZChR w rejonie wileńskim jej przewodniczący Waldemar Urban. Podziękował dla ZPL i jego kół za zorganizowanie tak pięknego święta, podczas którego „możemy spotkać się, poobcować, pokazać siłę naszej polskiej wspólnoty”. Życzył wszystkim dobrej zabawy, dobrze wspólnie spędzonego czasu. „Podziękujemy też rolnikom, organizatorom i prośmy Boga, żeby w następnym roku plony były nie mniej obfite i żeby chleb na naszych stołach zawsze był” – powiedział Urban.

U honorowanie rolników

Dożynki były okazją do uhonorowania miejscowych rolników, dziękując im za codzienny trud na roli i tegoroczne plony. Edyta Tamošiūnaitė, Danuta Narbut oraz Waldemar Urban wręczyli dyplomy dziękczynne, podpisane przez prezesa ZPL Waldemara Tomaszew-

skiego, i upominki dla: Tomasza Bujnowskiego, Pawła Tupikowskiego, Pawła Zdanowicza, Michała Rakowskiego, Jana Makowicza, Wojciecha Naruszewicza, Wiesława Spirydowicza, Beaty Tylingo, Józefa Tylingo, Aliny i Zenona Barkowskich, Justyny i Wadima Pawlunów, Dzuljety Radulewicz, Stanisława Michalkiewicza.

całego społeczeństwa” – napisano w dyplomach.

Organizatorzy dożynek w Plocieniszkach zadbał też o bogaty program artystyczny. Na scenie wystąpił zespół „Echo” z Rukojń i jego solistka Karolina Urbanowicz, solistka zespołu „Jawor” z Awizeń – Ewelina Sienkiewicz, zespół „Kropelki” z Mariampola.

„W imieniu Związku Polaków na Litwie składam najserdeczniejsze podziękowania za trud pracy na roli w roku 2024, za wytrwałość i poświęcenie się w pielęgnowaniu ziemi ojczystej. Właśnie dzięki Waszemu ogromnemu wysiłkowi możemy powszechnie cieszyć się darami naszych pięknych, pól, łąk i sadów. Niech uzyskiwane przez Was plony będą zadowalające, a rolnicza praca spotyka się z szacunkiem, wdzięcznością, należytą uwagą ze strony władz i

Goście wystąpił zespół „Wiza” z Podbrodzia, który dla zebranych wykonał m.in. swój najnowszy utwór „Do widzenia lato”.

A już 8 sierpnia, Wileński Rejonowy Oddział Związku Polaków na Litwie wraz z kołami ZPL w Ławaryszkach, Mościszkach, Kowalcukach, Szumsku, Bujwidzach, Mickunach, Kienie i Rukojniach zapraszają na imprezę dożynkową „Dożynki Wileńszczyzny” w Ławaryszkach.

Fot. Wiktor Jusiel

Pobyt młodzieży z Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Ośrodku Wczasowym „Bęsia”

Niezapomniany czas

W dniach od 24 do 30 sierpnia br. roku uczniowie Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego wraz z panią Marią spędzili niezapomniany czas w Ośrodku Wczasowym „Bęsia”, położonym w malowniczej miejscowości Bęsia w województwie warmińsko-mazurskim w Polsce. Program pobytu był wypełniony różnorodnymi atrakcjami, które miały na celu integrację, edukację i rozwój fizyczny młodzieży.

Już w dniu przyjazdu uczniowie zapoznali się z regulaminem ośrodka oraz wzięli udział w obiadokolacji, która wprowadziła ich w wakacyjny nastrój. Kolejne dni upływały na aktywnościach spor-

towych, integracyjnych oraz kulturalnych. Młodzież uczestniczyła w zajęciach języka polskiego, co pozwoliło im pogłębić wiedzę w luźnej, wakacyjnej atmosferze.

Jednym z najważniejszych punktów programu były wycieczki. Uczniowie pływali statkiem po Rucianej Nidzie, zwiedzili Park Dzikich Zwierząt w Kadzidłowie, a także spędzili czas w Aquasferze w Olsztynie i olsztyńskim planetarium. Każde z tych miejsc dostarczyło niezapomnianych wrażeń i umożliwiło bliski kontakt z naturą oraz nauką. Wieczorami organizowano ogniska, talent show, a także dyskotekę, które stanowiły świetną okazję do relaksu i zabawy w gronie rówieśników.

Pobyt zakończył się 30 sierpnia, kiedy to po śniadaniu uczestnicy pożegnali się z ośrodkiem i wyruszyli w drogę powrotną do domu. W imieniu całej społeczności gimnazjalnej chcielibyśmy serdecznie podziękować organizatorom i opiekunom za zaangażowanie oraz stworzenie przyjaznej atmosfery. Dzięki wspólnym wysiłkom ten pobyt na długo pozostanie w pamięci uczestników jako czas pełen radości, nauki i nowych doświadczeń.

Dziękujemy Ośrodkowi Wczasowemu „Bęsia” za gościnność i profesjonalne podejście. Uczniowie wrócili zadowoleni, pełni nowych wrażeń i chęci do nauki po wakacyjnej przerwie.

W Rudominie pożegnano lato z rozmachem i uśmiechem na twarzy

Mieszkańcy i goście Rudomina hucznie, z ogromnym rozmachem pożegnali lato bawiąc się na tradycyjnym święcie „Goodbye summer party”.

Każdego roku organizatorzy imprezy szykują bogaty i ciekawy program artystyczny. Na gościnnej scenie w Rudominie wystąpiły gwiazdy litewskie i światowe. Podczas tegorocznego święta publiczność podziwiała występ kolektywu utalentowanych i charyzmatycznych tancerzy „Modus Dance studio” z Wilna, pod kierownictwem Wiktorii Nienartowicz. Swoją bogatą repertuar zaprezentował zespół „Vilsa” z Rykont (rejon trocki), pod kierownictwem Dariusza Niedźwieckiego. Publiczność świetnie się bawiła podczas występu znanej i lubianej na całej Litwie piosenkarki Katarzyny Zvonkuvienė, która tego wieczoru zaśpiewała największe swoje przeboje. Gości bawił również DJ Spektas oraz piosenkarz Carlos Ex- Bad Boys Blue.

Święto organizowało Centrum Kultury w Rudominie z dyrektorką Wioletą Cereszką na czele.

Zdjęcia i inf. Centrum Kultury w Rudominie

Młodzież odkryła nowy sposób poznawania miasta

Nietypowa gra

W Solecznikach odbył się drugi etap projektu stowarzyszenia „Węzeł przyjaźni” – „3 wydarzenia – 3 szanse dla młodzieży!” – nietypowa gra miejska „Crazy 33”. Wydarzenie to zgromadziło młodzież, która, pracując w zespołach, wykazała się pomysłowością i kreatywnością, rozwiązując różnorodne, pełne wyzwań zadania.

Gra nie tylko zapewniła świetną zabawę, ale także zachęciła uczestników do bliższego poznania Solecznik. Wykonując zadania związane z historycznymi miejsca-

mi, pomnikami i ciekawymi obiektami w mieście, młodzież odkryła nowe oblicze swojej miejscowości. Zadania w grze były nie tylko interesujące, ale także naprawdę niezwykłe – uczestnicy musieli wyjść ze swojej strefy komfortu i wykonać takie zadania jak odgrywanie różnych ról, nawiązywanie rozmów z nieznanymi czy nawet oświadczenia kasjerce w sklepie.

Gra „Crazy 33” była doskonałą okazją dla młodzieży nie tylko do dobrej zabawy, ale także do sprawdzenia się w wolontariacie. Młodzi ludzie pomagali w orga-

nizacji wydarzenia, rejestrowali uczestników i wykonywali inne ważne zadania.

Gra „Crazy 33” udowodniła, że młodzież w Solecznikach jest aktywną i kreatywną społecznością. Dziękujemy wszystkim uczestnikom i wolontariuszom, którzy przyczynili się do powodzenia tego wydarzenia. Wierzymy, że razem możemy stworzyć jeszcze bardziej tętniące życiem i interesujące miasto!

Przewodnicząca Stowarzyszenia „Węzeł przyjaźni” Beata Zarumna

Sejm zezwolił na produkcję alkoholu w gospodarstwach agroturystycznych

Uznano za produkt tradycyjny

Sejm RL zatwierdził nowelizację Ustawy o kontroli alkoholu, która umożliwi rolnikom produkcję tradycyjnych napojów alkoholowych w gospodarstwach agroturystycznych na własne potrzeby lub do degustacji na miejscu.

Za przyjęciem tych poprawek głosowało 63 posłów, 22 wstrzymało się od głosu, a 15 było przeciw. Ustawa wejdzie w życie 1 listopada 2024 r. Jak określono w ustawie, tradycyjny napój alkoholowy produkowany przez rolnika – to napój o zawartości alkoholu etylowego do 65 proc., uznany za produkt tradycyjny. Ponadto ustalono, że na Litwie dopuszcza się produkcję naturalnie fermentowanych napojów alkoholowych o zawartości alkoholu etylowego do 18 proc., a piwa – do 9,5 proc., nie na sprzedaż, lecz wyłącznie na potrzeby osobiste lub rodzinne.

Takich napojów nie będzie można sprzedawać, lecz można będzie jedynie spożywać wyłącznie w gospodarstwach turystycznych, na potrzeby osobiste lub rodzinne oraz do degustacji na miejscu. W ciągu roku kalendarzowego można będzie wyprodukować nie więcej niż 100 litrów tradycyjnych napojów alkoholowych.

Napoje produkowane przez rolników będą musiały być butelkowane w opakowaniach o pojemności nie mniejszej niż 0,2 l i nie większej niż 1 l. Te napoje alkoholowe będą musiały być oznakowane wyraźnie widocznymi etykietami, na których wskazany numer, imię i nazwisko rolnika, który wyprodukował napój, datę i godzinę produkcji, skład i zawartość alkoholu etylowego. Na Litwie jest 300 certyfikowanych producentów produktów tradycyjnych, z których około 70 to rolnicy.

Na podst. ELTA, Irs.lt

W stolicy

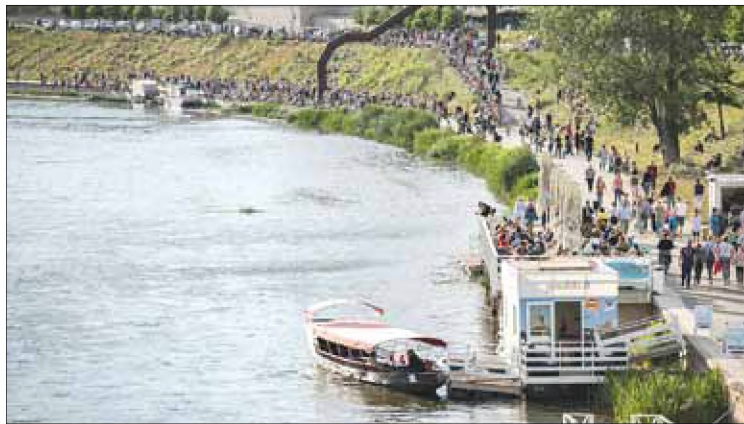

Przyjazny dla środowiska środek transportu

Samorząd m. Wilna zatwierdził integrację nowego przyjaznego dla środowiska środka transportu - elektrycznego transportu wodnego - z wileńskim systemem komunikacji miejskiej.

Integracja transportu wodnego planowana jest w trzech etapach. Pierwszym z nich jest stworzenie połączenia między centrum stolicy a dzielnicą Żyrmuny. Mieszkańcy i goście Wilna będą mogli wypróbować nowy środek transportu już latem 2025 roku. W wielu miastach europejskich elektryczny transport wodny eksploatowany jest zaledwie od 2-4 lat. Rosnąca integracja takich środków transportu z systemami komunikacji miejskiej świadczy o rosnącej dbałości o środowisko i potrzebie zrównoważonych rozwiązań w zakresie mobilności miejskiej. Na pierwszym etapie integracji w 2005 roku ma powstać połączenie Żyrmuny-Zwierzyniec z 6 przystankami (przystankami).

Stworzy to możliwość przesiadki ze statku na środki transportu drogowego w jednym z największych węzłów komunikacyjnych w Wilnie - na przystanku przy Zielonym Moście, gdzie w ciągu dnia odbywa się 36 tys. podróży. Połączenie to zapewni też mieszkańcom i gościom stolicy wygodniejsze i szybsze dotarcie do mieszczących się w centralnej części miasta centrów bizne-

sowych, muzeów i innych atrakcyjnych miejsc.

Szacuje się, że jedna podróż będzie trwała około 45 minut. Wstępnie będą kursowały 4 statki elektryczne, a usługa ta będzie świadczona w okresie od maja do października

Na drugim etapie na odcinku Żyrmuny-Zwierzyniec zostanie uzupełniona sieć przystanki - powstanie 6 kolejnych. Na trzecim etapie ma powstać połączenie Zwierzyniec Zakret z dwoma przystankami. Realizacja drugiego i trzeciego etapów będzie zależała od czasu wybudowania niezbędnej infrastruktury i technicznych możliwości żegluga na tym odcinku Wilii.

Integracja transportu wodnego z systemem komunikacji miejskiej ma na celu zmniejszenie potoków samochodowych do centralnej części miasta, a w przyszłości - po realizacji drugiego i trzeciego etapów projektu - utwo-

wienie połączenia z zaplanowanymi przez samorząd parkingami. Po zaparkowaniu na nich swoich samochodów mieszkańcy i goście stolicy podróże do centrum miasta będą mogli kontynuować ekologicznym transportem wodnym.

Od 1 stycznia wprowadzony zostanie nowy rodzaj biletów komunikacji miejskiej, który uwzględni podróże transportem rzeczonym, a jednocześnie stworzy możliwość podróżowania z tymże biletem komunikacją miejską.

Znane są już ceny biletów. Jednorazowy bilet będzie kosztował 3 euro pod warunkiem, że zostanie kupiony za pośrednictwem aplikacji lub na stronie internetowej oraz 4 euro, jeżeli zostanie nabyty na statku. Będą obowiązywały również ulgi dla poszczególnych grup pasażerów. Można też będzie nabyć bilet w dwie strony. Będzie kosztował 5 euro, jednak będzie go można nabyć jedynie z awansu.

Na renowację przedszkola i przychodni – około 3 mln euro

Rada Samorządu m. Wilna zatwierdziła projekty renowacji żłobka-przedszkola „Justinukas” (ul. Taikos 99) oraz Przychodni w Nowej Wilejce (ul. V. Sirokoms). Samorząd przeznaczy na ten cel około 3 mln euro, zaś proces renowacji będzie nadzorowała organizacja pożytku publicznego „Atnaujinkime miestas”.

Do renowacji żłobka-przedszkola „Justinukas” w dzielnicy Justyniszki zostanie wykorzystana nowa technologia – za pomocą paneli. Podczas realizacji projektu zostaną wykorzystane fabrycznie wykonane panele ściennie i dachowe, które będą montowane przez budowniczych na miejscu bez dodatkowej obróbki. Przyspieszy to proces renowacji, zmniejszy zakres pracy na miejscu i zwiększy efektywność energetyczną budynku.

Ponieważ „Justinukas” nie był modernizowany od 1985 roku,

zmiany po renowacji będą bardzo wyraźne. W przedszkolu zostaną wymienione stare rury i oświetlenie, odnowione zostaną pomieszczenia wewnętrzne, a wejście zostanie przystosowane dla osób o specjalnych potrzebach.

Jak podkreśla dyrektorka „Atnaujinkime miestas” Eglė Randytė, renowacja panelowa to skuteczny sposób odnawiania budynków. „Co prawda, technologia ta nie pasuje do wszystkich wileńskich bloków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej. „Justinukas” to jeden z pierwszych projektów renowacji panelowej na Litwie, cieszymy się więc, że możemy koordynować ten projekt” – mówi.

Po renowacji placówka oświatowa osiągnie klasę energetyczną A z całkowitą oszczędnością energii cieplnej wynoszącą co najmniej 60 procent. Renowacja żłobka-przedszkola „Justinukas” zostanie przeprowadzona w ramach wydanego przez Agencję Zarządzania Projektami Środowiskowymi zaproszenia do skła-

dania wniosków. Szacunkowa łączna wartość projektu – 3,8 mln euro. Agencja Zarządzania Projektami Środowiskowymi zwróci do 79 proc. kosztów działań energooszczędnych. Szacowana kwota dotacji wynosi 1,769 mln euro. Pozostałą kwotę przyzna Samorząd m. Wilna.

Renowacja Przychodni w Nowej Wilejce zostanie przeprowadzona w ramach Programu Poprawy Efektywności Energetycznej Budynków Użyteczności Publicznej. Planuje się, że na podstawie nowego zaproszenia Agencji Zarządzania Projektami Środowiskowymi zwróconych zostanie do 50 proc. kosztów działań energooszczędnych. Po zatwierdzeniu przez Agencję wniosku o modernizację, Samorząd m. Wilna planuje przeznaczyć na ten cel 834 tys. euro. Całkowita wartość projektu wyniesie 1,668 mln euro.

Renowacja przychodni obejmie ocieplenie budynku, wymianę wszystkich okien i modernizację systemu grzewczego.

§ Zapytaj, nie zbłądzisz!

Porady prawne

● Co należy zrobić, by Twoje dane osobowe nie stały się narzędziem oszustw internetowych? (1)

Coraz powszechniejsze w sieci oszustwa, których celem jest wyludzenie pieniędzy lub uzyskanie dostępu do poufnych danych konsumentów, docierają codziennie do coraz większej liczby osób. Większość konsumentów potrafi już rozpoznawać próby wyludzenia pieniędzy, czasami jednak oszustom wystarczy zaledwie adres mailowy czy numer telefonu, by osiągnąć swój nieczyny cel.

Ekspert podaje, w jaki sposób dane osobowe wpadają w ręce oszustów i doradza, jakich kroków się podjąć, by dane te nie stały się narzędziem do oszustw internetowych. Adres mailowy służy nie tylko do komunikacji elektronicznej, często jest również powiązany z innymi kontami i usługami. W rezultacie w ostatnich latach coraz częściej dochodzi do masowych wycieków danych. Po włamaniu się do sklepów internetowych lub platform usługowych, w których użytkownik jest zarejestrowany, oszuści uzyskują dostęp do danych osobowych użytkowników takich jak imię i nazwisko, adres zamieszkania, adres mailowy lub numer telefonu.

Jak podkreśla kierownik Działu Zarządzania Funduszami i Finansowania Handlu w Krajach Bałtyckich banku „Citadele” Romas Čereška, jeżeli oszuści internetowi wejdą w posiadanie adresu mailowego, może zaistnieć ryzyko dla danych osobowych konsumenta bądź danych osobowych jego znajomych, członków rodziny lub innych osób, z którymi utrzymywany jest kontakt. Łatwość, z jaką oszuści mogą uzyskać dostęp do innych wrażliwych danych za pomocą adresu mailowego, zależy od kilku czynników.

„Dostępność innych informacji osobistych w dużej mierze zależy od tego, jak długo konsument posiada swój adres mailowy, jak często go udostępnia i na ilu różnych stronach internetowych używa tego samego adresu do logowania. Im dłużej i szerzej używany jest adres mailowy, tym łatwiej jest oszustom wydobyc inne poufne informacje – hakerzy mogą dowiedzieć się, gdzie dokonywane są operacje bankowe, jakie konsument ma konta w mediach społecznościowych czy jakich używa w handlu elektronicznym. W przypadku zaś wycieku danych mogą również uzyskać dostęp do przechowywanych na nich danych osobowych” – mówi R. Čereška.

Oprócz tego, jeżeli oszuści znają adres mailowy konsumenta, mogą zacząć wysyłać mu fałszywe maile, co jest najczęstszą formą oszustw internetowych. Jeżeli osoba nie będzie czujna, może dostarczyć hakerom dodatkowych informacji, które pomogą im wyrządzić jeszcze większe szkody.

Wiele osób nie obawia się potencjalnych oszustw, gdy podaje swój numer telefonu komórkowego podczas zakupów online lub dodając go do różnych kont internetowych. Podawanie numeru telefonu na Facebooku czy kontaktach LinkedIn lub w reklamach na internetowych platformach handlowych może nawet wydawać się zupełnie naturalne i konieczne.

Rekordowe remonty na stołecznych ulicach

W Wilnie już drugi sezon z rzędu prowadzone są rekordowe remonty ulic – w tym roku wyasfaltowanych zostanie aż 120 kilometrów. Prace są prowadzone na wszystkich głównych arteriach stolicy. Wiele z nich ukończono przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego, kiedy to ruch w mieście znacznie wzrasta.

Po upływie prawie pół roku od rozpoczęcia sezonu remontu ulic w Wilnie wyremontowano już ulice Ozo, Ateities, Drujos, Sukilėlių, Subačius, Liubarto, O. Milašiaus, Justiniškių, od obwodnicy Olandų do Rudens, ul. Milašiaus, Justiniškių, aleję Laisvės, odcinek ul. S. Batoro od ronda przy ul. Olandų do ul. Rudens, jak również znaczną część ulicy Ukmergės i część alei Savanorių. Wyremontowany został również najdłuższy do naprawy w tym roku 3-kilometrowy odcinek ul. Žaliųjų Ežerų. Wyremontowano również ul. Zujūnų w dzielnicy Zameczek i ul. Sakališkių w pobliżu jeziora Balsis.

W najbliższym czasie dobiegnie końca remont ulic Žemaitės, A. Goštauto, J. Jasinskio, L. Asanavičiūtės, Vydūno, Šeimyniškių i Kareivių. Planuje się, że do połowy września wyremontowany zostanie również odcinek al. Konstitucijos i ul. Pramonės.

Remont infrastruktury przy Zielonym Moście będzie trwał również jesienią. Chociaż są równie ważne jak remonty ulicy, nie należy ich jednak ze sobą mylić. Przy ul. Kalvarijų kontynuowana jest rekonstrukcja sieci kanalizacji deszczowej. Jej celem jest zmniejszenie ryzyka zalania ulic w centrum Wilna podczas ulewnych deszczy. Projekt obejmuje instalację oddzielnego kolektora wód powierzchniowych o długości ponad 2 km na odcinku ul. Kalvarijų od Zielonego Mostu do ul. Apkaszų.

Tymczasem przy ul. Upės budowana jest podziemna oczyszczalnia wód powierzchniowych o przepustowości 620 l/s. Będzie oczyszczała wody deszczowe z pozostałości produktów ropopochodnych.

Progniza pogody na tydzień

Czwartek 5 września	Piątek 6 września	Sobota 7 września	Niedziela 8 września	Poniedziałek 9 września	Wtorek 10 września	Środa 11 września
27°C	26°C	26°C	25°C	25°C	22°C	25°C
17°C	13°C	13°C	14°C	12°C	13°C	18°C
IX 03		IX 12		IX 18		IX 24
Księżyc: 						
NÓW		1 KWADRA		PEŁNIA		OSTATNIA KWADRA

KALENDARZ CODZIENNY

Czwartek, 5 września
Międzynarodowy Dzień
Dobroczyńności

Słońce: wsch. – 6.33, zach. – 19.59
Długość dnia – 13 godz. 26 min.
Doroty, Herkulesa, Raclawa, Teodora, Teresy, Urbana, Wawrzyńca

Piątek, 6 września

Słońce: wsch. – 6.35, zach. – 19.57
Długość dnia – 13 godz. 21 min.
Alfreda, Feliksa, Małgorzaty, Rebecki, Stefana, Tekli

Sobota, 7 września

Słońce: wsch. – 6.37, zach. – 19.54
Długość dnia – 13 godz. 17 min.
Domasławy, Ignacego, Marka, Melchiora, Reginy, Stefana

Niedziela, 8 września

Słońce: wsch. – 6.33, zach. – 19.59
Długość dnia – 13 godz. 26 min.
Doroty, Herkulesa, Raclawa, Teodora, Teresy, Urbana, Wawrzyńca

5 WRZEŚNIA

Masakra na Olimpiadzie w Monachium w 1972 r. Terrorysty zabili 2 sportowców i wzięli 9 zakładników, domagając się uwolnienia ponad 230 arabskich więźniów przetrzymywanych w Izraelu. Następująca przemoc w celu uwolnienia zakładników zakończyła się śmiercią wszystkich 9 zakładników i 5 bojowników.

1939 – Luftwaffe zbombardowała pozycje Armii „Prusy”. Polacy utracili Piotrków, przełamanie nastąpiło także w pasie Armii „Łódź”, pod Borową Górą i Belchatowem – Polacy opuścili linię Warty i zgodnie z rozkazami Naczelnego Wodza mieli objąć linię Sanu i Wisły.

6 WRZEŚNIA

1522 – zakończona została pierwsza podróż morską dookoła świata, z tzw. wyprawą Magellana (dopłynął jeden okręt „Victoria”, z 5, początek – 20 IX 1519); udowodniono kulistość Ziemi.

7 WRZEŚNIA

1812 – po trzech dniach walk wojska rosyjskie ustąpili pola francuskiemu w bitwie pod Borodino.

8 WRZEŚNIA

1523 – zmarł Maciej Miechowita (z Miechowa), historyk (*Kronika Polska*), lekarz, geograf i astrolog, ksiądz kanonik krakowski, alchemik i astrolog, rektor Akademii Krakowskiej w l. 1501-1519 (ur. 1457).

1873 – urodził się Michał Sie-

Matki Boskiej Siewiej
Międzynarodowy
Dzień Alfabetyzacji

Słońce: wsch. – 6.39, zach. – 19.52
Długość dnia – 13 godz. 13 min.
Antoniego, Beliny, Klementyny, Marii, Serafyny

Poniedziałek, 9 września
Światowy Dzień FAS

Słońce: wsch. – 6.41, zach. – 19.49
Długość dnia – 13 godz. 08 min.
Anieli, Jacka, Piotra, Sergiusza

Wtorek, 10 września
Światowy Dzień Zapobiegania
Samobójstwom

Słońce: wsch. – 6.42, zach. – 19.47
Długość dnia – 13 godz. 04 min.
Aldony, Łukasza, Mikołaja, Pulcherii

Środa, 11 września

Słońce: wsch. – 6.44, zach. – 19.44
Długość dnia – 13 godz. 00 min.
Dagny, Hiacynta, Jacka, Prota, Wincentego

dlecki, zoolog, podróżnik, współorganizator ochrony przyrody w Polsce, prof. UJ (zm. 1940); w l. 1919-1921 rektor USB w Wilnie.
– urodził się Alfred Henry Marie Jarry, francuski dramaturg, pisarz (*Ubu Król czyli Polacy*), poeta (zm. 1907); stworzył nową „dziedzinę nauki” – patafizykę.

9 WRZEŚNIA

1923 – urodził się Daniel Carleton Gajdusek, amerykański biofizyk i pediatra pochodzenia słowackiego, laureat Nagrody Nobla z 1976 za badania nad prionami (zm. 2008).
– ukazał się pierwszy numer tygodnika „Gość Niedzielny”.

10 WRZEŚNIA

1933 – urodził się we w. Janiańce (r. solecznicki) Michał Sienkiewicz, Zasłużony Nauczyciel Litwy, działacz sportowy, inicjator odrodzenia i prezes honorowy TG „Sokół”, przewodniczący Litewskiej Federacji Ringo, Członek Honorowy LNKOL.

1943 – rozpoczęła się niemiecka okupacja Albanii.

11 WRZEŚNIA

1923 – urodził się Petras Lipeika, znany litewski reżyser dźwięku (*Herkus Mantas, Amerykańska tragedia*).

1973 – w Chile w wyniku przewrotu wojskowego został obalony socjalistyczny prezydent Salvador Allende Gossens, który zginął (ur. 1908). Władzę przejęła junta z gen. A. Pinochetem na czele. **WL. P.**

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Obraz „Portret marszałka Józefa Piłsudskiego”
Józefa Mehoffera trafił do zbiorów Muzeum Historii Polski

„Portret marszałka Józefa Piłsudskiego” to kolejne dzieło, które powraca do polskich zbiorów dzięki działaniom restytucyjnym MKiDN. Obraz jednego z najważniejszych artystów Młodej Polski został przekazany w depozyt do Muzeum Historii Polski i będzie poddany konserwacji. Zwinęty w rulon obraz, bez ramy i krosna, odnalazło na strychu starego parterowego domu w Warszawie małżeństwo – Katarzyna Ziemkiewicz i Mirosław Krupski. – O swoim odkryciu powiadomili Muzeum Narodowe w Warszawie, które przekazało informację specjalistom od restytucji w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Odnaleziona dokumentacja i fotografie wskazują, że obraz został zamówiony u Józefa Mehoffera w 1921 r. przez ówczesne Ministerstwo Sztuki i Kultury oraz Kancelarię Cywilną Naczelnika Państwa. Następnie włączono go do Państwowych Zbiorów Sztuki – instytucji zajmującej się gospo-

darowaniem dziełami sztuki, zabawkami czy meblami będącymi własnością państwa.

Pierwotnie „Portret marszałka Józefa Piłsudskiego” był prezentowany w Prezydium Rady Ministrów II RP, gdzie obecnie znajduje się siedziba Pałacu Prezydenckiego. Wielkoformato-

we płótno wypożyczone było także na wystawy, m.in. w Towarzystwie Zachęty Sztuk Pięknych czy w Kamienicy Baryczków na Rynku Starego Miasta. Kilka lat przed wybuchem II wojny światowej „Portret marszałka Józefa Piłsudskiego” został przeniesiony do budynku Komendy Miasta Warszawy przy pl. Piłsudskiego. To właśnie stamtąd obraz Mehoffera został prawdopodobnie ewakuowany i ukryty przed ewentualną grabieżą lub zniszczeniem przez wojska niemieckie, które już we wrześniu zajęły budynek Komendy Miasta.

Bardzo zły stan zachowania obrazu wskazuje, że miejsce jego ukrywania nie zmieniło się przez ostatnie 85 lat. Nieodpowiednie warunki, brak oprawy i inne niekorzystne czynniki spowodowały liczne deformacje i uszkodzenia podłoża oraz splekania i ubytki w warstwie malarzkiej.

Portret wyróżnia się dekoracyjnym opracowaniem oraz klarowną kompozycją, w której centralnie umieszczona postać Józefa Piłsudskiego została wpisana w owal tworzony przez motywy o znaczeniu symbolicznym. Piłsudski, ubrany w galowy mundur, stoi wsparty na szabli przed portalem prowadzącym do katedry na Wawelu. Na pierwszym planie, nad tarczą z datą 1918, wskazującą na rok odzyskania przez Polskę niepodległości, znajduje się orzeł w koronie, nawiązujący sylwetką do orla z czasów króla Stanisława Augusta. Za marszałkiem, na tle otwartych drzwi katedry wawelskiej, widnieje promienista gloria. Dostrzeżemy w niej postaci dwóch skrzydlatych geniuszy w zbrojach otaczających historyczny herb Rzeczypospolitej Obojga Narodów z Orłem i Pogonią zwieńczony koroną. Józef Piłsudski został zatem przedstawiony nie tylko jako postać zasłużona dla odzyskania przez Polskę niepodległości, ale i odnowiciel dawnej chwały Rzeczypospolitej. Umieszczenie go przed wejściem do katedry wawelskiej można również uznać za zapowiedź miejsca jego przyszłego pochówku.

Na podst. muzhp.pl
Fot. Antoni Pawlikowski

ŚMIECH NA ZDROWIE

Bawi się dwóch kumpli w małym pokoju w chowanego. Po 15 minutach zabawy jeden z nich mówi:
- Stary, słaba ta zabawa...
- No nie da się ukryć.

Demokracja jest jak gwałt zbiorowy.
Mniejszość może być przeciwna, ale kogo to obchodzi?

Marian czyta gazetę.
- Heleno, czy tramwaje jeżdżą po dachach?
- No coś ty, tramwaje jeżdżą po szynach na ziemi.
- No to dlaczego tutaj napisali, że tramwaj zabił kominiarza?

Mąż do żony:
- Już wiem dlaczego przy tobie się nudzę. Czas płynie wolniej przy obiektach o dużej masie.

Pytano kiedyś Mariana, który miał gwałtowną i kłótliwą żonę Helenę:

- Czy to prawda, że czasem bijesz swą żonę laską, a ona oddaje Ci walkiem do ciasta?
- Nie zawsze tak jest - odpowiada - czasami się zamieniamy.

Podchodzi blondynka do kiosku:
- Poproszę bilet za złotówkę.

- Broszę bardzo.
- Ile płacę?

- Czy wyrzekasz się synu szatana?
- Nie mogę ojczu, mam z nią dwoje dzieci.

Rano w biurze:
- Stary, skąd masz takie limo pod okiem?!
- A, bo jak się wczoraj wieczorem modlił przy stole i właśnie mówiliśmy: „zbaw nas ode złego”, to niechęć spojrzalem na teściową...

- Kochanie, jak ci smakował obiad, który dziś ugotowałam?
- Dlaczego ty stale dążysz do kłótni?!

Poważny wykład, głos eksperta:
- Bywa tak, że kobieta odchodzi od męża tylko dlatego, że ten pije.
Głos z sali:
- A ile trzeba wypić?

- Wierzy pan w reinkarnację?
- Nie bardzo mi się podoba początek tej rozmowy, panie doktorze.

Za każdym wegetarianinem stoi jego rozczarowana babcia.

9 771648 531003